

A historical illustration showing a young girl in a light-colored dress and a young boy in a dark sailor suit with a cap. The girl is holding a book. They are standing in front of a building with a church spire in the background.

FORSKNING I GRUNDSKOLEN

I HISTORISK PERSPEKTIV

SKOLE FØR

NU OG I

FREMTIDEN

SKOLE FØR, NU OG I FREMTIDEN

I 2014 er det 200 år siden, der blev indført 7 års undervisningspligt for alle børn i Danmark. Det skete med en række af skolelove, som også rummede retningslinjer for, hvad der skulle undervises i, hvordan skolernes skulle indrettes, hvor mange der burde være, hvordan lærerne skulle aflønnes og en række andre detaljer om skolernes indre og ydre liv.

Skolen har forandret sig markant siden 1814, men forandringerne er sket i tæt tilknytning til det omgivende samfunds udvikling - og ud fra forventninger til fremtiden. Skolen har været udspændt mellem fortid, samtid og fremtid, den har været bygget på fortidens grundlag, har været underlagt samtidens muligheder og har skullet opfylde fremtidens behov.

Forstå fremtidens skole

Forskning i skolen i historisk perspektiv er samtidig en kilde til at forstå nutidens skole og de ønsker og forventninger, samfundet har til fremtidens skole. Nogle af skolens grundsten bygger på gamle traditioner, andre er udviklet til at tilfredsstille helt aktuelle behov.

Skolens historie afslører også, at skolens udfordringer går igen: Spørgsmål om inklusion og eksklusion af elevgrupper, prioritering af lærerkompetencer, vægtning af boglige, kreative og kropslige fag, samt udformningen af skolens fysiske rammer er temaer, der duk-

ker op igen og igen med jævne mellemrum.

I de sidste 4 år har Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU) på Aarhus Universitet været centrum for Forskningsprojektet "Dansk Skolehistorie. Hverdag, vilkår og visioner i 500 år". Projektet udgives som et værk i 5 bind fra efteråret 2013, hvor de 12 tilknyttede forskere præsenterer helt aktuelle og forskningsbaserede bud på fortællinger og fortolkning af dansk skolehistorie.

Også med base på Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU) har Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie i de seneste år udgivet selskabets årbøger i form af antologier om udvalgte temaer fra skolens historie. I 2013 var temaet "skolen i globalt perspektiv" og i 2014 vil temanummeret markere skolejubilæet med et udvidet temanummer om skolens udvikling omkring 1814.

Endelig har mange forskere fra Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU) haft et historisk perspektiv som en væsentlig del af deres forskning inden for det pædagogiske felt.

Menneskene i skolen står i centrum

Det er en fælles tendens i den nyere forskning i skolens historie, at skolen tænkes sammen med socialhistorien, kulturhistorien og ikke mindst barndommens historie. Skolens historie er naturligvis lovenes, pædagogikkens, politikken, administrationens og institutionernes historie, men det er også historien om de

mennesker og den hverdag, der udspillede sig i skolen på godt og ondt.

Moderne skolehistorie rummer både lovgivning og lussinger, madpakker og ministre, sutsko og cirkulærer.

I centrum står menneskene i og omkring skolen. Eleverne, lærerne og forældrene har præget skolen sammen med præster, pædagoger, pedeller og politikere.

Det er ambitionen for fejringen af jubilæet Skole i 200 år, at disse menneskers historie skal fortælles. Og at menneskene i og omkring nutidens skole kan engagere sig i fortællingerne og selv være med til at skabe de historier, der skal fortælles i fremtiden. Jubilæets bærende slogan er derfor: "Vi skaber skolen, skolen skaber os".

Skole i 200 år

Skolens 200 års jubilæum markeres på mange måder. For store og små, unge og gamle, fra mange forskellige målgrupper og både nationalt og lokalt.

En stor del af jubilæumsaktiviteterne koordineres af Sekretariatet for Skole i 200 år, der har til huse på AU Library, Campus Emdrup, og som i samarbejde med Undervisningsministeriet og en lang række samarbejdspartnere fra skole-, forenings-, og kulturlivet vil markere jubilæet gennem hele 2014.

Initiativet til og finansieringen af jubilæumssekretariatet kommer fra Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus

Universitet, AU Library, Campus Emdrup og undervisningsministeriet. Bag sekretariatet står desuden en styregruppe med undervisningsministeren som formand, samt et repræsentantskab. Jubilæets protektor er HKH kronprinsessen.

Formidling af skolens historie er en vigtig rød tråd i jubilæet, og i samarbejde med Selskab for Skole- og Uddannelseshistorie vil jubilæumssekretariatet med denne oversigt præsentere et udvalg af de forskere, der har udforsket og formidlet skolens mangfoldige historier. Skolens historie er omfattende, og dette udvalg af eksperter er langt fra komplet.

KONTAKT

Sekretariatet for "Skole i 200 år"
Danmarks Pædagogiske Bibliotek,
Aarhus Universitet
Tuborgvej 164
2400 København NV

Projektkoordinator, ph.d. Anne Katrine Gjerløff,
email angj@dpu.dk, tlf.: 21420135
Projektmedarbejder, Majken Astrup, email
maas@dpu.dk, tlf.: 21420417

Yderligere inspiration til formidling og markering af jubilæet kan findes på sekretariatets hjemmeside: www.skole200.dk

**Anette Faye Jacobsen, ph.d., forsker i
grundskolens historie i 1800- og 1900-tallet.**

Chefkonsulent ved Institut for Menneskerettigheder

Problemstillinger og perspektiver

Anette Faye Jacobsen har forsket i grundskolens historie 1850-1970, særligt med fokus på:

- Skolelove og reguleringer, nationalt og lokalt
- Undervisningens mål og indhold
- Undervisning i religion, historie, dansk og sang
- Lærer- og lærerindeuddannelser
- Friskoler
- Orden og omgangsformer lærer-elev, voksne-børn, elever indbyrdes
- Minoriteters skoler, religiøse og nationale

Udgivelser

Anette Faye Jacobsen er bl.a. forfatter af "Skolen mellem tro og viden – dogmatik og fortællinger i grundskole-undervisningen 1850-1920" i Uddannelseshistorie 2011. Hun er medforfatter til "Da skolen blev sat i system. Dansk Skolehistorie 1850-1920" (sammen med Anne Katrine Gjerløff), der udkommer marts 2014, og "Da skolen blev sin egen. Dansk Skolehistorie 1920-1970" (med Anne Katrine Gjerløff, Ellen Nørgaard og Christian Ydesen), der udkommer i efteråret 2014.

For mere information

Anette Faye Jacobsen

afja@humanrights.dk

Tlf. 28 60 41 83

**Anne Katrine Gjerløff, historiker, ph.d.,
forsker i skolens historie i det 19. og 20. år-
hundrede.**

Projektkoordinator for Skole i 200 år, AU Library,
Campus Emdrup.

Problemstillinger og perspektiver

Anne Katrine Gjerløff har især udforsket udviklingen i skolens praktiske og kreative fag og naturfagene. Har et videnskabshistorisk perspektiv på skolehygiejne, elevernes sundhed og specialpædagogik. Har også forsket i skolens rum, rammer og indretning.

Aktuelle projekter

Anne Katrine Gjerløff er projektkoordinator for skolejubilæet i 2014. Hun udvikler jubilæumsaktiviteter og formidler skolens historie i mange sammenhænge.

Udgivelser

Anne Katrine Gjerløff har bidraget til bind 3 og 4 af Dansk Skolehistorie. Hverdag, Vilkår og Visioner gennem 500 år (udkommer 2014). Har redigeret temanummeret "I Særklasse. Inklusion og Eksklusion i grundskolen" (2012) og skriver klummen 'Old School, New School' i fagbladet Folkeskolen.

Projektlinks

www.skole200.dk

For mere information

Anne Katrine Gjerløff

angj@dpu.dk

Tlf 21 42 01 35

Carsten Bendixen, lektor, mag.art. ph.d.

Lektor ved professionshøjskolen UCC. Ansat ved UCCs kvalitetsenhed og tilknyttet UCCs forskningsafdeling.

Problemstillinger og perspektiver

Forskning i intelligensbegrebet og betydningen af anvendelse af intelligenstagning i folkeskolen i det 20. århundrede. Særligt med fokus på skolepsykologiens anvendelse af intelligenstagning i vurdering, selektering og udvælgelse af elever.

Carsten Bendixen forsker aktuelt i læringsspor i professionsbacheloruddannelserne.

Aktuelle projekter

Carsten Bendixen deltager i udviklingsprojektet: Praksisbaseret evidens i sygeplejerskeuddannelsen, et udviklings- og forskningssamarbejde mellem professionshøjskolerne UCL og UCC.

Udgivelser

Carsten Bendixen har blandt andet udgivet "Psykologi i skolen – hvad virker?" (Bendixen, C. & Fischer, H. (red.)), Hans Reitzels Forlag 2012 og "Test i folkeskolen" (Bendixen, C. & Kreiner, S. (red.)), Hans Reitzels Forlag 2009.

For mere information

Carsten Bendixen

CBE@ucc.dk

Tlf 41 89 81 57

Charlotte Appel, historiker, lektor, dr. phil.

Lektor ved Institut for Kultur og Identitet (CUID), Roskilde Universitet. I perioden jan. 2011 – jan. 2014 også ansat ved Institut for Uddannelse og Pædagogik, AU (DPU).

Problemstillinger og perspektiver

Charlotte Appel forsker i skole- og uddannelseshistorie i perioden 1500-1800. Hun har især arbejdet med spørgsmål omkring læse- og skrivefærdighedens udbredelse (literacy), læreres og elevers vilkår og hverdag, samt kirkens og statens engagement i børns opdragelse og uddannelse. Arbejder også generelt med periodens kulturhistorie, især bog- og kirkehistorie.

Aktuelle projekter

Charlotte Appel er redaktør, sammen med Ning de Coninck-Smith, af værket Dansk skolehistorie. Hverdag, vilkår og visioner gennem 500 år, bind 1-5. Medarrangør af 6. nordiske uddannelseshistoriske konference (Methods – messages – manifestations. Traditions and challenges in the history of education and childhood), ÅU, Campus Emdrup, København, 29.-31. oktober 2014.

Udgivelser

Charlotte Appel er bl.a. forfatter til "Læsning og bogmarked i 1600-tallets Danmark, I-II", 2001. Hun er medforfatter til "Når det regner på præsten. En kulturhistorie om sognepræster og sognefolk 1550-1750", 2009 (sammen med Morten Fink-Jensen), og "Da læreren holdt skole. Tiden før 1780", 2013, bind 1 af "Dansk skolehistorie. Hverdag, vilkår og visioner gennem 500 år" (sammen med Morten Fink-Jensen).

For mere information

Charlotte Appel
appel@ruc.dk
Tlf 26 28 42 49

Christian Larsen, seniorforsker, arkivar, ph.d., forsker i uddannelsessystemets historie 1780-1920, især grundskole og gymnasium, skoleforvaltning og uddannelseshistorisk kildemateriale

Seniorforsker og arkivar ved Statens Arkiver, Rigsarkivet

Problemstillinger og perspektiver

Christian Larsen forsker i uddannelsessystemets historie 1780-1920, især grundskole og gymnasium.

Aktuelle projekter

Medforfatter til "Da skolen tog form. Perioden 1780-1850". Bind 2 i "Dansk skolehistorie. Vilkår, visioner og hverdag gennem 500 år" (udkommer 2013), der er forankret på Aarhus Universitet (DPU) og udgives af Aarhus Universitetsforlag.

Udgivelser

Christian Larsen er redaktør af "Realskolen gennem 200 år - kundskaber og erhvervsforberedelse", bd. 1-2, 2010, forfatter til bl.a. "Forsøgsgymnasier - et barn af 1968?" i Uddannelseshistorie 2008 og "Dansk Uddannelseshistorisk Bibliografi 1948-2004", 2005, og udgiver af visitatoptegnelser fra de sjællandske biskopper Peder Hersleb 1739-1745 og N.E. Balle 1783-1807.

For mere information

Christian Larsen

cla@sa.dk

Tlf 41 71 72 30

Christian Ydesen, adjunkt, ph.d.

Adjunkt og post.doc ved institut for Læring og Filosofi, Aalborg Universitet. Tilknyttet forskergruppen Center for Uddannelsesforskning ved AAU.

Problemstillinger og perspektiver

Forsker i test og evaluering, accountability (ansvarliggørelse), internationale perspektiver og internationale organisationer og netværk samt deres betydning for den danske uddannelsesverden.

Aktuelle projekter

- Routes of Knowledge: The Global History of UNESCO, 1945-75
- Professional interventions as a state-crafting grammar addressing "the immigrant"
- The impact of national educational testing practices – a comparative consideration of assessment practices in Denmark and England
- The comparative and international history of school accountability and testing.
- Danske testpraksisser i historisk optik - virkninger, betydninger, perspektiver

Udgivelser

Christian Ydesen er bl.a. forfatter af "Educational Testing as an Accountability Measure: Drawing on Twentieth-century Danish History of Education Experiences" i *Paedagogica Historica*, 2013, samt af "The international space of the Danish testing community in the interwar years" i *Paedagogica Historica*, 48, 2012 og "The Rise of High-Stakes Educational Testing in Denmark, 1920-1970", Frankfurt a.M: Peter Lang Verlag, 2011.

For mere information

Christian Ydesen

cy@learning.aau.dk

Tlf 29 72 44 81

Claus Drejer, ph.d. i samfundsvidenskab

Tilknyttet Roskilde Universitetsbibliotek som informationsspecialist.

Problemstillinger og perspektiver

Claus Drejer forsker i:

- Ledelse og styring af folkeskolen – både i et nutidigt og fortidigt perspektiv. Hvilke ledelsesformer og styringsteknikker anvendes, samt hvordan anvendes de.
- Hvilke teknikker der anvendes/er blevet anvendt i skolen til at skabe eleven, samt hvilke vidensformer er indlejret i disse teknikker.
- Hvordan betingelserne skabes både nationalt og globalt for det pædagogiske og uddannelsespolitiske felt

Aktuelle projekter

- Disciplinering i skolearkitekturen gennem 100 år (artikel).
- Styring via formålsparagraffen. En analyse af folkeskolelovene siden 1975, og hvilket undervisnings-, elev- og skolesyn der er implicit indlejret.

Udgivelser

Claus Drejer er bl.a. forfatter af ph.d.-afhandlingen "Elev og magt. En analyse af subjektiveringstrategien af eleven, 1822-2010" fra Roskilde Universitet, samt "Fra medborger til produktiv medarbejder" i Information, 5. Februar 2013 og medforfatter af "Histories and Freedom of the Present: Foucault and Skinner. (Naja Vucina, Claus Munch Drejer og Peter Triantafillou), i History of the Human Sciences, Vol. 24, Nr. 5, 2011,

For mere information

Claus Drejer

cmd@ruc.dk

Tlf 61 69 71 99 (privat mobil)

Ellen Nørgaard, dr.pæd. i uddannelseshistorie

Emeritus tilsluttet Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet.

Problemstillinger og perspektiver

Ellen Nørgaards stående problemstilling de senere år har været reformpædagogikkens forskellige fremtrædelsesformer i Danmark.

Aktuelle projekter

Ellen Nørgaard er bidragsyder til det igangværende projekt: Dansk skolehistorie, hverdag, vilkår og visioner i 500 år. Hun arbejder desuden videre med mellemkrigstidens reformpædagogiske miljøer, også i Norden med kontakt til det miljø, der arbejder med samme tema i Falun, Sverige.

Udgivelser

Ellen Nørgaard er bl.a. forfatter af "Indoktrinering i folkeskolen, historier om realiteter og spøgelse i kulturkampens arena", 2008, og af "Den svagtbegavede elev – og vandringerne fra segregation til integration" i Uddannelseshistorie, 2012. Hun er desuden bidragsyder til Gyldendals pædagogiske håndbog, 2011-2013.

For mere information

Ellen Nørgaard

mail@ellennorgaard.dk

Tlf 28 10 42 29

Hanne Knudsen, lektor, ph.d., forsker i pædagogisk ledelse.

Lektor ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet. Tilknyttet forskningsprogrammet Organisation og Læring. Studiekoordinator for Master i Ledelse af Uddannelsesinstitutioner i samarbejde med Copenhagen Business School.

Problemstillinger og perspektiver

Hanne Knudsen interesserer sig for de aktuelle betingelser for ledelse af og i uddannelsesinstitutioner.

Hun arbejder med en historisk tilgang for at gøre det muligt at se aktuelle idealer og rutiner som historisk tilblivne og dermed foranderlige. Særlige temaer er relationen mellem folkeskole og familie, ansvar og ansvarliggørelse, lege og spil som styringsteknologi, dobbelthed i magtformer, fællesskabsdannelse og læreren som professionel.

Aktuelle projekter

- "Precarious responsibility" i samarbejde med netværk af forskere fra bl.a Bielefeld.
- "Kulturudvikling i fængsler" i samarbejde med Charlotte Mathiasen, Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet.
- "Skolen, massen og fællesskabet" i samarbejde med Laura Gilliam, Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet.
- "Folkeskolereformens betydning for pædagogprofessionen" i samarbejde med Justine G. Pors, CBS.
- Evaluering af masterprogrammet for dagsinstitutionsledere i Norge i samarbejde med Oxford Research samt Bente Jensen og Dorthe Staunæs, Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet.

Udgivelser

Hanne Knudsen er forfatter til bøgerne "Har vi en aftale? Magt og ansvar i mødet mellem folkeskole og familie" samt "Ledelse af Uddannelse – At lede det potentielle," (red. Malou Juelskjær, Hanne Knudsen, Justine Grønbæk Pors og Dorthe Staunæs.).

For mere information

Hanne Knudsen
hakn@dpu.dk

Hans Siggaard Jensen, professor i videnskabsteori, forsker i pædagogikkens filosofi og videnskabsteori, herunder i et historisk perspektiv

Leder af forskningsprogrammet "Skoleforskning", der er et af forskningsprogrammerne under Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet

Problemstillinger og perspektiver

Hans Siggaard Jensen er især interesseret i udviklingen af forståelse af fag og faglighed, og i de vidensformer, der i tidens løb har hørt til i undervisningen. Han ser dem i et samspil imellem deres teoretiske og begrebsmæssige fremtrædelse, og så hvordan disse rent faktisk "materialiserer" sig i de pædagogiske institutioner og praksisser. Han har skrevet om denne udvikling i relation til den pædagogiske idéhistorie fra dens start i den græske oldtid og frem til reformationen. Især har han interesseret sig for begrebet om "artes liberales" – det der på nutids-dansk hedder "liberal arts".

Aktuelle projekter

Pædagogikkens idéhistorie i dansk perspektiv – bogprojekt sammen med Ove Korsgaard og Jens Erik Kristensen

Udgivelser

Hans Siggaard Jensen er bl.a. forfatter til "The Changing Role of Knowledge" i Western, K.I.: Foundations of the Knowledge Economy, Aldershot: Edward Elgar Publ. 2012.

For mere information

Hans Siggaard Jensen
hsj@dpu.dk

Harry Haue, professor emeritus, dr.phil., forsker i uddannelseshistorie, historiedidaktik.

Seniorforsker ved Institut for Kulturvidenskaber ved Syddansk Universitet.

Problemstillinger og perspektiver

Komparative undersøgelser af uddannelsesudvikling og af historiedidaktiske problemstillinger, især mellem de nordiske lande. Forskning i dannelsesaspektet med fokus på 'almendannelse'.

Aktuelle projekter

- Ny Nordisk Skole, samarbejde mellem Institut for Kulturstudier, SDU og Grundtvig Centeret ved Aarhus Universitet.
- Post Colonial History Education: History Teaching in Greenland - a former Danish Colony, in cooperation with International Society for History Didactics

Udgivelser

Harry Haue er bl.a. medforfatter af "Mere end en skole. De danske efterskolels historie", Syddansk Universitetsforlag, 2012 (med J. N. Frandsen og K.B. Gjesing). Harry Haue er også forfatter af "Historical Education in Denmark" i E. Erdmann and W. Hasberg (eds.): Facing, Mapping, Bridging Diversity. Foundation of a European Discourse on History Education, Schwalbach: Wochen Schau Wissenschaft, 2011, samt "Pædagogiske ideer i et historisk, samfundsmæssigt forandringsperspektiv" i Jacobsen, J.C. og T. Ritchie (red.): Pædagogik som fag og praksis, København, Samfundslitteratur, 2011

For mere information

Harry Haue
hh@sdu.dk

Helle Bjerg, ph.d.

Lektor ved Professionshøjskolen UCC.

Problemstillinger og perspektiver

Med udgangspunkt i tre elevgenerationers skoleerindringer om skolen fra 1950 - 2000 kan Helle Bjerg fortælle om:

- 'Den gode, den onde og den helt umulige'. Om lærerautoritet og lærer-elevrelationer i perioden fra 1950 til i dag.
- 'Kan man have en skole uden skam?' I dag skal skolen skabe lyst og energi, men frygt og skam er også væsentlige følelser i skolen. Et følelsesmæssigt perspektiv på skolehistorien viser, hvordan elever ikke kun lærer det, der står i bøgerne, men også gennem bestemte følelser.
- 'Hvornår blev kedsomhed lærerens problem?' Om lyst til læring og til ballade. En historie om alle de lyster, som skolen skaber hos eleverne - og særligt om, hvordan lyst til læring ikke bare er blevet en ret, men også en pligt for eleverne.

Aktuelle projekter

Helle Bjerg arbejder aktuelt med forskning i skoleledelse, skoleudvikling og lærerprofessionalitet på Professionshøjskolen UCC.

Udgivelser

Helle Bjerg er bl.a. forfatter af "'Skoling af Lyst.' Fantasier og fornemmelser i tre elevgenerationers erindringer om livet i skolen 1950 - 2000", Ph.d.-afhandling fra Aarhus Universitet 2011, samt medforfatter til "Når personkendskab bliver professionskundskab. Aktuelle udviklinger i lærerrollen". Medforfatter: Hanne Knudsen). i M. Järvinen og N. Mik-Meyer (eds.): "At skabe en professionel. Ansvar og Autonomi i Velfærdsstaten". København: Hans Reitzels Forlag.

For mere information

Helle Bjerg

helle.bjerg@skolekom.dk

Tlf 23 47 40 21

Iben Vyff, ph.d. i historie, forsker i den danske grundskole 1970-2014

Adjunkt ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet

Problemstillinger og perspektiver

Iben Vyff forsker i, hvordan relationen og ansvarsfordelingen mellem skole og familie har forandret sig i perioden fra 1970'erne og frem. Grænserne mellem skole og familieliv er blevet utydelige; skolen bevæger sig ind i hjemmet og hjemmet ind i skolen. Grænserne er til forhandling, alt imens skolebarnet er blevet både kompetent, ansvarstagende, selvregulerende og demokratisk. Tendenserne synliggøres i forhold til elevernes kroppe og sundhed (herunder madpakker, tøj, seksualitet og motion), i forhold til deres trivsel og mistrivsel (herunder mobning og skoletræthed) og i spørgsmålet om opdragelse og omgangsformer (herunder afstraffelse og kommunikation). Iben Vyff forsker endvidere i kønnets betydning for skoleliv og udviklingen frem imod den demokratiske elev.

Aktuelle projekter

Iben Vyff er tilknyttet projektet Dansk skolehistorie, hverdag, vilkår og visioner i 500 år.

Udgivelser

Iben Vyff er medforfatter til "Da skolen blev alles. Tiden efter 1970" og har sammen med Dorthe G. Simonsen redigeret "Amerika og det gode liv. Materiel kultur i Skandinavien i 1950'erne og 1960'erne".

For mere information

Iben Vyff

ibvy@dpu.dk

Tlf 87 16 38 68

**Ingrid Markussen, professor em., forsker
i pædagogisk idéhistorie, skolehistorie,
skrive- og læseindlæring**

Professor em., Institutt for filosofi, idehistorie, kunsthistorie og klassiske språk, Universitetet i Oslo

Problemstillinger og perspektiver

Ingrid Markussen forsker i kirkens indflydelse på børneopdragelse efter reformationen, forbindelsen mellem politik og pædagogik, synet på børn og skole i oplysningstiden, børns læse- og skriveindlæring i 1700-tallet, norsk og dansk børneundervisning frem til i dag - én idemæssig sammenligning.

Aktuelle projekter

- Brahetrolleborgs skolereformer 1784-1814. Museum Tusculanum. Udkommer 2014
- Hustavlens verden og børneopdragelsen i 1600- og 1700-tallet.- bidrag til projektet: Spæde stemmer fra fortiden. Projektleder Reidar Aasgaard, Universitetet i Oslo.
- Filantropisk pædagogik, i Pædagogisk idéhistorie. Red. Ove Korsgaard m.fl. Udkommer på Aarhus Universitetsforlag 2014.

Udgivelser

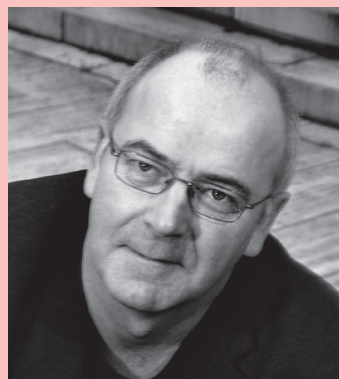
Ingrid Markussen er bl.a. forfatter til "Hustavlen og Aristoteles - en disciplinerende af-fære,- ARR", i Norsk tidsskrift for idehistorie november 2013, samt "Dannelsessyn og drivkræfter bag enhedsskolens fremvækst" i "Dannelsens forvandlinger" (red. Rune Slagstad, Ove Korsgaard m.fl.), Oslo 2003.

For mere information

Ingrid Markussen
markussens@email.dk

**Jens Erik Kristensen, lektor, lic.phil., forsker
i pædagogikkens idé-, institutions- og professionshistorie**

Lektor ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet og tilknyttet forskningsprogrammet i Pædagogisk Samtidsdiagnostik

Problemstillinger og perspektiver

Jens Erik Kristensen forsker i pædagogikkens idé-, institutions- og professionshistorie, herunder i børnehavens og pædagogprofessionens historie og aktualitet samt folkeskolens, gymnasiets og universitetets historie; i velfærdsprofessionernes aktuelle omkalfatring i lyset af konkurrencestaten; i borgerroller og politisk dannelse i lyset af globaliseringen; i socialpædagogik og forebyggelse, marginalisering, inklusion og eksklusion; i pædagogisk samtidsdiagnostik og videnspolitik med særligt henblik på globale og nationale tendenser i perioden fra 1990 til i dag, herunder Ny Nordisk Skole-initiativet.

Aktuelle projekter

- Børnehavens og pædagogprofessionens historie og aktualitet (finansieret af BUPL)
- Velfærdsprofessioner i opbrud (i samarbejde med Enhed for Professionsforskning ved VIA UC)
- Globalisering og politisk dannelse (i regi af IEAs ICCS-undersøgelser)

Udgivelser

Jens Erik Kristensen er bl.a. medudgiver og medforfatter til "Pædagogikkens Idehistorie – i et dansk perspektiv", Aarhus Universitetsforlag 2014, og "Børnehavens og pædagogprofessionens historie", bind 1, U-press 2014.

For mere information

Jens Erik Kristensen
jek@dpu.dk

**Jesper Eckhardt Larsen, ph.d., forsker i
transnational uddannelseshistorie, dannelsesbegrebets historie, undervisningsmetoder, læringsteorier**

Videnskabelig medarbejder på Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet

Problemstillinger og perspektiver

Jesper Eckhardt Larsen forsker i komparative og transnationale aspekter af den danske skoleudvikling. Han har for tiden fokus på den globale udbredelse af den Lancasterske undervisningsmetode eller "indbyrdes Underviisning" som fik indflydelse i årene efter 1814-anordningernes indførelse – både hjemme og i de danske kolonier. Han har dertil bekræftet de skolepolitiske konflikter imellem kultusministeren J. N. Madvig og N.F.S. Grundtvig, der spillede en stor kulturpolitisk rolle for skoleforhold i Danmark. Han er yderligere interesseret i uddannelseshistoriografiske emner og den internationale situation for disciplinen uddannelseshistorie.

Aktuelle projekter

- Projektet: "Changing Mass Teaching in the 19th Century: Global Circulation, National Models, Local Experiments" ledet af Marcelo Caruso, Humboldt Universitetet i Berlin.
- Redigerer Årbog for Uddannelseshistorie med Susanne Wiborg, Lisa Rosén Rasmussen, Christian Larsen og Børge Riis Larsen.

Udgivelser

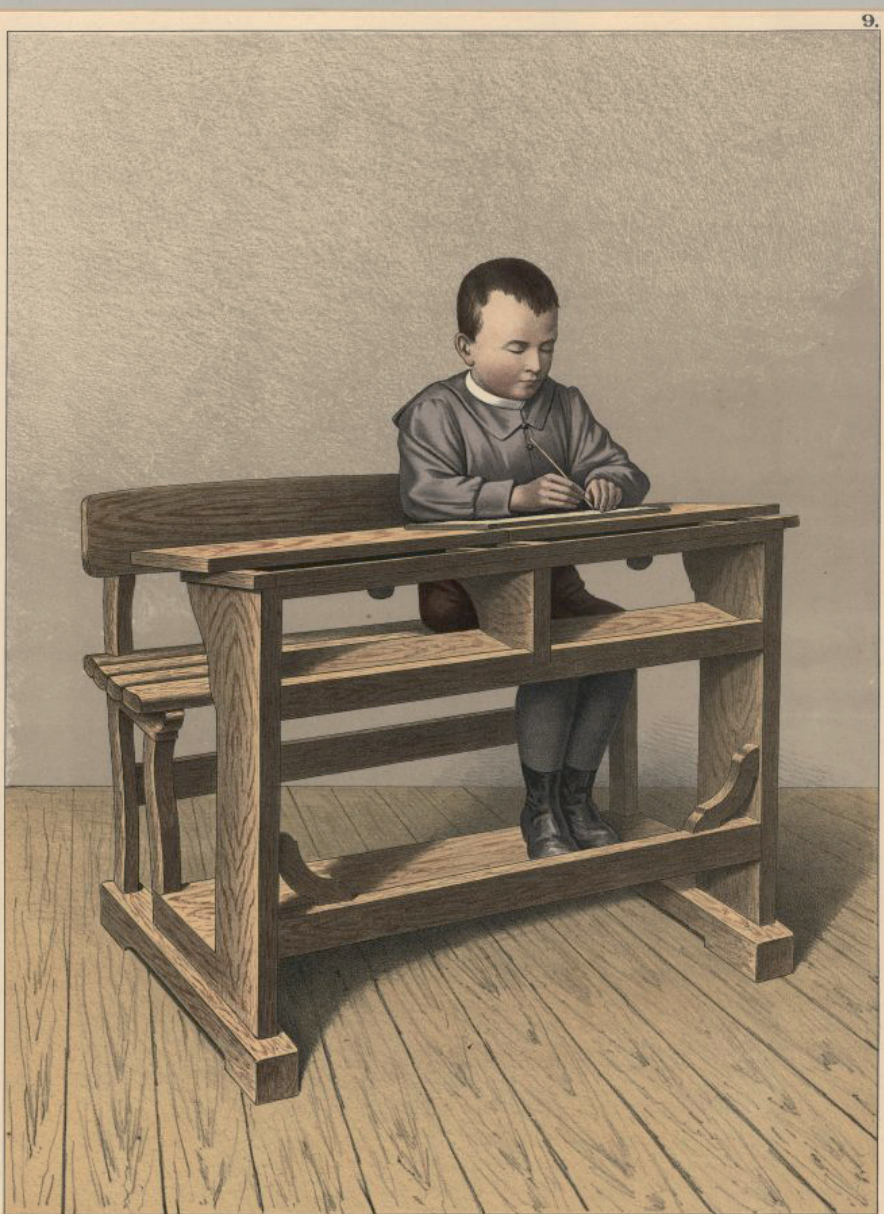
Jesper Eckhardt Larsen er medforfatter og redaktør af "Knowledge, Politics and the History of Education", LIT-Verlag, 2012 samt af "Humaniora i Kunskapsområdet", NSU Press 2012 og af "Skole i palmernes skygge", Syddansk Universitetsforlag, 2008.

For mere information

Jesper Eckhardt Larsen

jel@dpu.dk

Tlf 28 12 31 07

Karen E. Andreasen, lektor, ph.d., forsker i pædagogik, pædagogisk evaluering, uddannelse, social differentiering, in- og eksklusion, skolehistorie

Lektor ved Institut for Læring og Filosofi, Aalborg Universitet.

Problemstillinger og perspektiver

Karen E. Andreasen forsker i pædagogik og pædagogisk evaluering, social differentiering.

Aktuelle projekter

- Pædagogik og pædagogisk evaluering i grundskolen, både nutidige og historiske perspektiver.

Udgivelser

Karen E. Andreasen har senest skrevet "Hvad er "nyt"? Kommentar til udviklingsprogrammet Ny Nordisk Skole", i Dansk Pædagogisk Tidsskrift. Nr. 1, 2013, februar (medforfattere A. Rasmussen og P. Rasmussen), samt "Hvad er "bedre"? Kommentar til regeringens udspil til folkeskolereform", i Dansk Pædagogisk Tidsskrift. Nr. 1, 2013 (medforfattere A. Rasmussen og P. Rasmussen).

For mere information

Karen E. Andreasen

karena@learning.aau.dk

Tlf. 51 55 88 45

Keld Grinder-Hansen, ph.d.

Forvaltningschef, Dragør Kommune, tidligere chef for Dansk Skolemuseum, 1997-2008.

Problemstillinger og perspektiver

Keld Grinder-Hansen har som skolehistorisk forsker bl.a. arbejdet med:

- Lærerroller
- Den danske skoles materielle kultur
- Skolevæsenet i danske kolonier (Dansk Vestindien, Tranquebar)
- Anskuelsesundervisning
- Elevplaners historie
- Historiefagets historie i folkeskolen

Aktuelle projekter

- Projektet "Anskuelsesundervisningens historie i Danmark".

Udgivelser

Keld Grinder-Hansen er forfatter til bogen: "Den gode, den onde, den engagerede. Læreren gennem 1000 år", der udkom i oktober 2013.

For mere information

Keld Grinder-Hansen

keldh@dragoer.dk

Tlf 20 46 27 95

Lisa Rosén Rasmussen, ph.d., forsker i skolens samtidshistorie (1970-2014)

Videnskabelig assistent ved institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet

Problemstillinger og perspektiver

Lisa Rosén Rasmussen forsker i skolens samtidshistorie (tiden efter 1970) med fokus på bl.a. inklusion, pædagogisk udviklingsarbejde, skolens fysiske rum, digitalisering af læremidler. Hun har desuden arbejdet indgående med skoleerindringer for perioden 1950-2000.

Aktuelle projekter

Lisa Rosén Rasmussen er del af projektet "Dansk skolehistorie. Hverdag, vilkår og visioner gennem 500 år".

Udgivelser

Lisa Rosén Rasmussen er medforfatter til "Da skolen blev alles interesse. Dansk skolehistorie 1970-2014". Hun har desuden været medredaktør for "I særklasse: Inklusion og eksklusion i grundskolen", Uddannelseshistorie 2012". Lisa Rosén Rasmussen har endvidere skrevet ph.d'en: Livet i skolen - skolen i livet: eleverindringer om de materielle og sansede skolehverdag, Danmark 1948-2008.

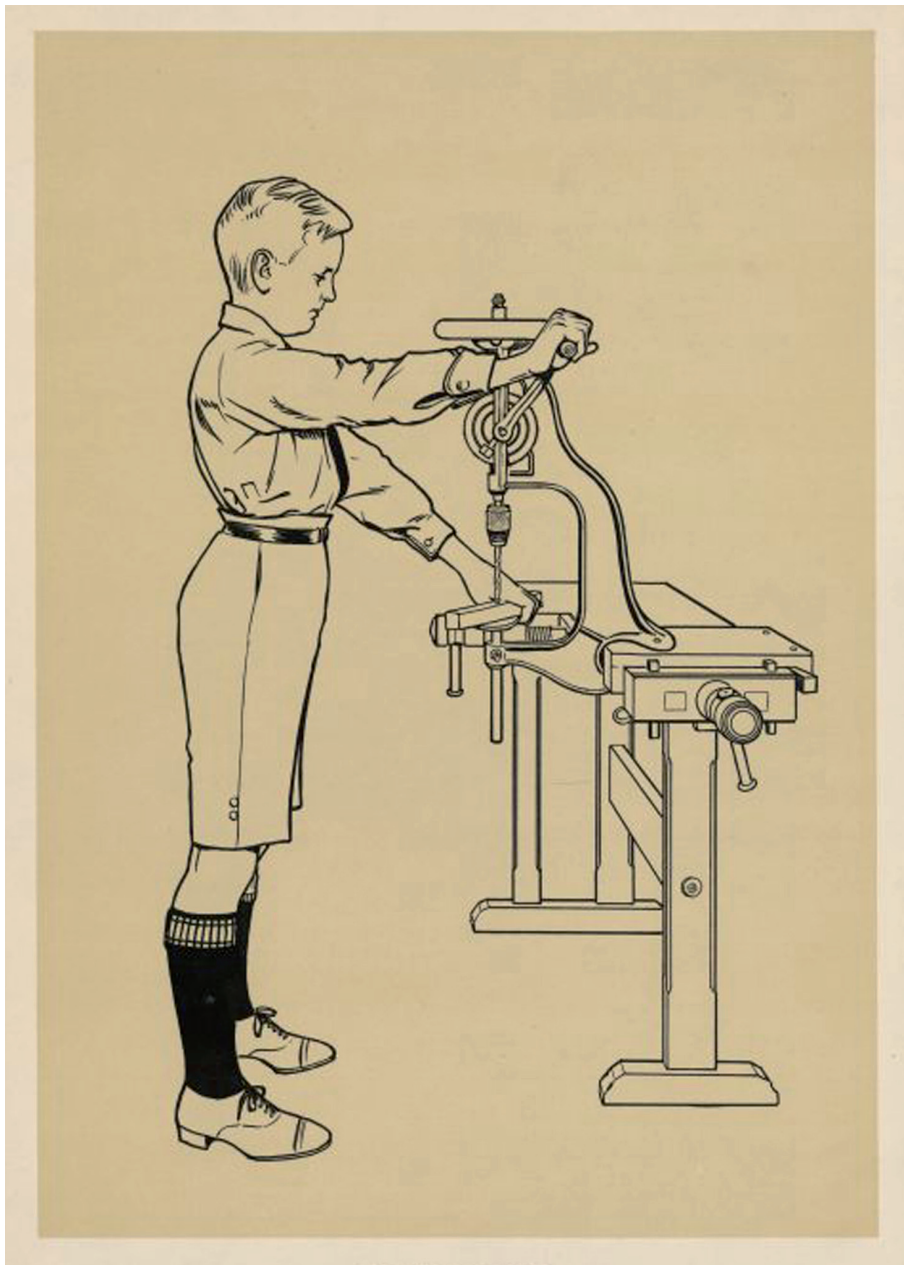
For mere information

Lisa Rosén Rasmussen

lisa@dpu.dk

Tlf 25 67 19 51

**Mette Buchardt, cand. theol., ph.d., forsker
i curriculum-, pædagogik- og uddannelses-
historie**

Lektor ved Institut for Læring og Filosofi, Aalborg
Universitet.

Problemstillinger og perspektiver

Mette Buchardt forsker bl.a. i

- Kultur som pædagogisk kategori, f.eks. grundskolens håndtering af "kulturel forskel" og "muslimske elever" siden 1970'erne.
- Uddannelsessystemets betydning for de nordiske velfærdsstaters udvikling fra det 19. århundrede til i dag, f.eks. forholdet mellem religion, skole og stat; transnationale aktørers betydning; kolonihistoriske perspektiver.

Aktuelle projekter

- Projektet: "Changing Mass Teaching in the 19th Century: Global Circulation, National Models, Local Experiments" ledet af Marcelo Caruso, Humboldt Universitetet i Berlin.
- Redigerer Årbog for Uddannelseshistorie med Susanne Wiborg, Lisa Rosen Rasmussen, Christian Larsen og Børge Riis Larsen.

Udgivelser

Mette Buchardt er bl.a. forfatter til "Pedagogical transformations of 'religion' into 'culture' in Danish state mass schooling 1900s-1930s", i *Paedagogica Historica*, vol. 49, 2013, nr. 1, og "How did 'the Muslim pupil' become Muslim? Danish state schooling and 'the migrant pupils' since the 1970s", i Nielsen, J. S. (ed.): "Islam in Denmark. The challenge of diversity", New York: Lexington Books 2011. Mette Buchardt er desuden medforfatter til "Education, state and citizenship: A Perspective in the Nordic Welfare State History: NordWel Studies", i *Historical Welfare State Research*, vol. IV, Helsinki 2013 (med Pirjo Markkola & Heli Valtonen) (ed.).

For mere information

Mette Buchardt

mb@learning.aau.dk

Tlf 99 40 34 24

Morten Fink-Jensen, ph.d., forsker i dansk skolehistorie før 1800

Fuldmægtig, Københavns Kommune

Problemstillinger og perspektiver

Morten Fink-Jensen beskæftiger sig bl.a. med:

- De pædagogiske ideers historie
- Kirke og kristendom i skolehistorisk perspektiv
- Latinskolernes historie
- Skolehverdagens historie
- Barndommens historie

Udgivelser

Morten Fink-Jensen er bl.a. forfatter til "Basedow på dansk. En 200-årig misforståelse i pædagogikkens historie". Fund og Forskning, bd. 51, 2012. Han er medforfatter til "Da læreren holdt skole. Tiden før 1780". Dansk skolehistorie, bd. 1, 2013 (sammen med Charlotte Appel), samt redaktør af "Religious Reading in the Lutheran North. Studies in Scandinavian Book Culture", 2011 (red. sammen med Charlotte Appel).

Hjemmeside

www.mortenfink.dk

For mere information

Morten Fink-Jensen

mofj@email.dk

www.mortenfink.dk

Ning de Coninck-Smith, professor mso., dr. phil., forsker i barndommens og skolens historie i en bred kulturhistorisk belysning i det 19., 20. og 21. århundrede

Professor m.s.o. ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet

Problemstillinger og perspektiver

Ning de Coninck-Smith forsker i barndommens og skolens historie i en bred kulturhistorisk belysning.

Aktuelle projekter

- Projekt Dansk skolehistorie, hverdag, vilkår og visioner gennem 500 år.
- Barnets århundrede. Design til børn i det 20. og 21. århundrede, udstillingsprojekt i samarbejde med Vandalorum, Center for kunst og design, Sverige, og Designmuseum Danmark.

Udgivelser

Ning de Coninck-Smith har bl.a. skrevet "Barndom og arkitektur. Rum til danske børn gennem 300 år", 2011, samt "For barnets skyld. Byen, skolen og barndommen 1880-1914", 2000, og "Skolen, eleverne, lærerne – og forældrene. 10 kapitler af den danske folkeskoles historie i det 19. og 20. århundrede", 2002.

For mere information

Ning de Coninck-Smith

ning@dpu.dk

Tlf 30 53 94 04

**Ove Korsgaard, professor, ph.d., dr. pæd.,
forsker i pædagogik i historisk og aktuelt
perspektiv.**

Tilknyttet forskningsprogrammet Pædagogisk filosofi og Grundtvig Centeret, Aarhus Universitet

Problemstillinger og perspektiver

Ove Korsgaard forsker i pædagogikkens idéhistorie i dansk perspektiv, herunder i Grundtvigs pædagogiske og politiske ideer og deres virkningshistorie, samt i aktuelle problemstillinger vedrørende demokrati, medborgerskab, statsborgerskab, unionsborgerskab og verdensborgerskab.

Aktuelle projekter

- Bidrager til en dansk lærebog om Pædagogikkens idéhistorie – i dansk perspektiv. Indgår i redaktionen sammen med Jens Erik Kristensen og Hans Siggaard Jensen, AU.
- Bidrager til en engelsk publikation om 'nationbuilding' med Grundtvig som case. Indgår i redaktionen sammen med John A. Hall, McGill University, Canada og Ove Kaj Pedersen, CBS.
- Grundtvig som politisk tænker. En engelsk publikation under udarbejdelse.
- Den danske landbokultur, herunder folkeskolens, efterskolens og højskolens betydning. En dansk publikation under udgivelse med titlen: Solskin for det sorte muld.

Udgivelser

Seneste bøger fra Ove Korsgaard "N.F.S. Grundtvig". DJØF's forlag 2012 og "Folk", der indgår i serien Tænkepauser. Aarhus Universitetsforlag 2013, samt "Samfundsbyggeren. Artikler om Grundtvigs samfundstænkning". Ove Korsgaard og Michael Schelde (red.) ANIS 2013.

For mere information

Ove Korsgaard
ove@dpu.dk

Signe Holm-Larsen, cand. pæd., tidligere fagredaktør for sprog og pædagogik ved Encyklopædien.

Eget pædagogisk konsulentfirma.

Problemstillinger og perspektiver

Signe Holm-Larsen er især optaget af nyere skolehistorie, herunder problemstillinger vedr. mål og værdier, prøver og eksamen, evaluering, tværfagligt og problemorienteret projektarbejde, forældresamarbejde, de juridiske og organisatoriske rammer for skolen, herunder bl.a. styrelse og tilsyn, samt læreruddannelsen.

Aktuelle projekter

- Evaluatør af projekter om inklusion og tosprogsundervisning samt konsulent ved projekt om skole-hjem-samarbejde.

Udgivelser

Signe Holm-Larsen har siden 1998 skrevet den årlige artikel i "Uddannelseshistorie om hændelser og tendenser i uddannelserne i årets løb. Medforfatter og redaktør på "Fremmedsprog i den danske skole", udgivet af Dansk Skolemuseum. Hun har også bidraget med kapitlerne om lovgivning og værdidebat, styring og tilsyn samt eksamen, prøver og karaktergivning i perioden 1958 og fremefter til "Realskolen gennem 200 år", og desuden medvirket i en række værker om aktuelle didaktiske problemstillinger. Senest medforfatter og redaktør ved bogen "Didaktik – lærerfaglighed, skole og læring".

For mere information

Signe Holm-Larsen

holmlarsen@mail.dk

Tlf.: 4448 1560, Mobil: 2168 8073

Susanne Wiborg, ph.d.

Reader in Education ved Institute of Education, University of London. Forhenværende leder for Department of Lifelong and Comparative Education, og leder for kandidatuddannelsen MA in Comparative Education.

Problemstillinger og perspektiver

Susanne Wiborg forsker bl.a. i komparativ uddannelseshistorie og skandinavisk skolepolitik og dækker områder såsom stat og marked i uddannelse, interessegrupper, privatisering og nye friskoleformer.

Aktuelle projekter

Susanne Wiborg er leder for et britisk forskningsteam, der undersøger fordelene ved og effekten af friskoler i Storbritanien, der blev indført af koalitionsregeringen i 2010.

Udgivelser

Susanne Wiborg er forfatter til *Education and Social Segregation. Comprehensive Schooling in Europe* (Palgrave Macmillan 2009), og medredaktør til *Teacher Unions: Politics of Special Interest*, der ser på lærerforeningers politiske indflydelse i Norden, Europa, USA og Asien (udkommer 2014). Hun er redaktør for *Uddannelseshistorie*.

For mere information

Susanne Wiborg
s.wiborg@ioe.ac.uk

Trine Øland, ph.d., forsker i pædagogisk social-, kultur- og idéhistoriske emner

Lektor ved Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Københavns Universitet.

Problemstillinger og perspektiver

Trine Øland udforsker progressive pædagogikformer sociologisk og historisk, herunder transformation af fremtidsforestillinger i dansk skolepædagogik og -politik siden 2. verdenskrig forstået som kulturhistoriske antagelser om menneskets kapaciteter, fornuft og planlægning på egne hhv. kollektivets vegne, fx i form af medborgerskabs- og demokratiforestillinger – generelt og i forhold til 'indvandrerer'. Hun er mere generelt interesseret i, hvilke socialhistoriske kræfter og grupper i samfundet der engageres i og engagerer sig i at etablere og transformere bestemte pædagogiske ideer, pædagogikformer og professionelle opgaver.

Aktuelle projekter

Aktuelt arbejder Trine Øland på et individuelt forskningsprojekt: Fremtidens rationale mellem planer og kanoner. Kulturhistoriske antagelser om individ og fremtid i dansk skolepædagogik 1945-2008. Desuden arbejder hun i et kollektivt forskningsprojekt: Professional interventions as a state-crafting grammar addressing 'the immigrant' med delprojektet "The space of professional interventions and agents addressing 'the immigrant'."

Udgivelser

Trine Øland er forfatter til bl.a. "Progressiv pædagogik – former, forandringer og virkninger" (Dafolo, 2011).

Projektlinks

<http://futureinschoolped.mef.ku.dk>

For mere information

Trine Øland

troeland@hum.ku.dk

Tlf 27 18 73 68

AARHUS UNIVERSITET

skole
200
1814 2014

